

מגילת רומא 2020

הזכות להשתתף בחיים התרבותיים במלאות
ובחופשיות היא חיונית לערים ולקהילות שלנו.

"לכל אדם עומדת זכותו החופשית לקחת חלק בחיים התרבותיים של
הקהילה, ליהנות מהאומנויות ומפירות ההתקדמות המדעית."

סעיף 27, הכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם

הקדמה

העיר היא אנחנו, האנשים. באמצעות אמונותינו, ערכינו ופעולותינו היצירתיות – התרבות שלנו – אנו מעצבים את העיר העשויה אבנים וחלומות. התרבות היא התגלמות דמיוננו הפרטי והמשותף, לטוב ולרע. על עירנו לתמוך ביכולת של כל יושביה לפתח את הפוטנציאל האנושי הגנוז בהם, ובכך יוכלו לטפח גם את קהילותיהם.

התרבות היא הביטוי של ערכים, משאב משותף ומתחדש המאפשר לנו להיפגש זה עם זה, ללמוד מה מאחד אותנו וכיצד להתמודד יחדיו עם שוני בתוך מרחב משותף. שוני זה נוכח בתוך תרבויות וביניהן. יש להכיר בו ולהתמודד עימו. עיר מכילה, דמוקרטית ובת קיימא מאפשרת תהליך זה ומתחזקת ממנו גם כן. התרבות היא הסדנה היצירתית בה אזרחים מסוגלים לדמיין מענים שונים לאתגרים המשותפים שלנו. לעיתים נמצא פתרונות, לעיתים נמצא את הדרכים לגלות פתרונות אחרים.

מגילת רומא 2020 יוצאת לאור בעת אפלה וחסרת וודאות. משבר מגפת הקורונה מוכיח כי המודלים הנוכחיים לפיתוח והנחות המוצא שלהם צריכים לעבור חשיבה מחודשת. המשבר מראה גם כי כדי שמודלים חדשים אלו יהיו מכילים וברי קיימא, צריכה לעצבם רוח אמיתית של דמוקרטיה תרבותית. המגילה היא בבחינת הבטחה לתושבי רומא – וליושבי הערים ברחבי העולם. הצבת התרבויות שלנו במרכז ההגדרה של המודלים החדשים לא תהיה פשוטה, אך כך נתאושש ונבנה מחדש את חיינו, יחד.

יכולות תרבותיות

על הרשויות הציבוריות ועל השלטון המקומי והלאומי מוטלת מחויבות משפטית לסוגיית ההשתתפות בתרבות, החקוקה בהכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם ובהסכמים בין-לאומיים אחרים. יחד עם כל יתר השחקנים, על הרשויות לקדם מדיניות וליצור משאבים נאותים כדי לקיים את אותן התחייבויות, אחרת הבטחותיהן יהיו רטוריות בלבד.

עיר החותרת לקיים דמוקרטיה תרבותית מממשת את אחריותה בכך שהיא מאפשרת ליושביה:

לגלות את שורשיהם התרבותיים, כך שיוכלו להכיר במורשתם, זהותם ומקומם בעיר, תוך הבנת סיפורם של אחרים;

ליצור ביטויים תרבותיים, כך שיוכלו להעשיר את חיי העיר וליטול בהם חלק;

לשתף בתרבויות ובמחשבה יצירתית, כך שהחיים החברתיים והדמוקרטיים יעמיקו על ידי יחסי החליפין;

להנות ממשאבי ומרחבי התרבות בעיר, כך שכל יושבי העיר יוכלו לקבל השראה מהם, להתחנך לאורם ולרענן את מחשבתם;

להגן על משאבי התרבות המשותפים בעיר, כך שכולם יוכלו להנות מהם, בהווה ובעתיד.

מגילת רומא 2020 מדמיינת עיר יותר דמוקרטית, משותפת ובת-קיימא. מימושה הוא בידי כל מי שחי כאן.

מדוע כעת? מדוע תרבות?

מדוע כעת?

תוך מספר שבועות, מחלת הקורונה שינתה את פני העולם שידענו עד כה. הצעדים בהם נאלצנו לנקוט כדי להגן על בריאותנו שינו את האופן בו אנו חיים ופגעו ברווחתנו. אנו אבלים. אנו נזכרים בדברים שראינו כמובנים מאליהם, ביניהם התרבות. בנוסף, אנו חושפים משאבים בלתי צפויים של חסד, אומץ וסולידריות בחברות שלנו.

בתחילה, דיברנו על אודות החיים 'לאחר המשבר'. כעת אנחנו מבינים שהמחלה עלולה להישאר עמנו לעוד זמן רב, ועלינו להסתגל לנוכחותה. הבנה זו משנה את אופן הסתכלותנו על עצמנו, על הזולת ועל הקהילות שלנו. היא משנה את תפיסתנו עלמה חשוב באמת, את מי אנו מעריכים וכיצד ברצוננו לחיות.

לפני מספר חודשים, העיר רומא החלה להתבונן מחדש בהשתתפותם של התושבים בחיים התרבותיים המקומיים. זאת, לאור האמונה כי המסחור ועליונות המטרות הכלכליות מאיימים על השוויון, על הצדק ועל כבוד האדם. רצינו לתרום לדיונים הגלובליים על אודות פיתוח, אזרחות ודמוקרטיה, דיונים בהם הערים, התרבות וזכויות האדם נדחקו לשולי השיח. אנו עדיין רוצים בכך – למעשה, אנו חושבים שנושאים אלה דחופים להתייחסות היום יותר מאי פעם. אם שיח זה יהיה באמת כלל-עולמי, חף מהסתכלות דרך העדשה האירופית בלבד ומכיל תרבויות וקולות מודרים, הדבר יכול להוביל לחיזוק מוסדות, תוכניות ואמצעי מדיניות בין-לאומיים הנוגעים למקומה של התרבות בתהליכי הפיתוח.

לצד האתגרים, המשבר מעודד אחריות ומביא הזדמנות לחשוב מחוץ לדפוסי המחשבה הקיימים ולבצע פעולות שנראו בלתי-אפשריות בעבר. כבר לאחרונה נוכחנו לראות כיצד ממשלות, מוסדות ויחידים עושים זאת במציאות. אם נרוויח משהו ממגפת הקורונה, יהיה זה בשל יכולתנו ואומץ ליבנו לדמיין חברה אחרת, טובה ובת-קיימא יותר, אליה נחתור גם אחרי שהמגיפה נוצחה. הערים, שיאכלסו שני שלישים מיושבי כדור הארץ עד 2050, חייבות להיות חלק מרכזי ממהלך זה.

מדוע תרבות?

התרבות היא דרכו של האדם להפוך חוויה למשמעות – ולא רק משמעויות טובות או אמיתיות: גם בעבר וגם כיום משתמשים לרעה בכוח זה. התרבות היא האופן בו בני האדם יוצרים, מבטאים ומשתפים את ערכיהם – כולל ערכים הקיימים במישור הבלתי-מודע או הבלתי-מנוסח. התרבות היא כל מה שאנו עושים מעבר להישרדותנו. התרבות היא כל מה שאנו עושים כדי להעשיר את חיינו. התרבות היא גם הסיפור שמעצב את פעולותינו, אפילו בשעה שאיננו מודעים לכך. התרבות מתארת לנו את עולמנו, ואנו רואים אותו דרך עדשתה.

התרבות היא גם המשאב האנושי המתחדש אליו פנינו בשעת דוחק זו. המדע מסייע לנו ביצירת הבנה, תשובות והגנה. האומנות מציעה אורך-רוח, חינוך ובידור בימות הבידוד. שניהם תולדה של יצירתיות, כשרון, עבודה קשה ומחקר, ולא של התענגות בלבד. התרבות מחברת את שני צידי הרחוב השומם במוזיקה ובשירה, היא מאפשרת לנו לשתף את רגשותינו עם אחרים. התרבות היא האופן שבו אנו יודעים מי אנחנו וכיצד אנו פוגשים את הזולת. בתרבות אנו מספרים סיפורים, יוצרים משמעויות, חולמים ומקווים. התרבות היא זו שתעצב את הערכים והנהגים של הערים שתתחדשנה לאחר הטראומה של מגפת הקורונה.

בעת הזו, יותר מאי פעם, אנו מעוניינים לחזק את הערך החברתי של התרבות שהאנשים, ולא הרווחים הכלכליים, הם הלב והמטרה שלה. איננו יודעים עדיין כיצד נראית תרבות זו בעולם החדש הנגלה לפנינו. זהו תהליך של גילוי וחשיפה המעוצב על ידי המצב והאנשים התורמים לו. אנו מאמינים שדרך טובה לחשוב על העיר מחדש היא באמצעות שיח המאפשר לאזרחים להבין את ההווה ולהתבונן בתקווה כלפי העתיד. בנקודה זו אנו עומדים כיום.

עלינו לגבור על אופן החשיבה הקיים – על אודות תרבות, ערים יצירתיות, עירוניות מכילה, זכויות וחובות. איננו יודעים מתי תהליך זה יגיע לסופו, אך אנחנו משוכנעים כי העולם זקוק לדמוקרטיה תרבותית יותר מתמיד. החברה כולה זקוקה לתקופה של ריפוי והתחדשות, אך יתכן כי התקופה הבאה עלינו תהיה של ריב, מדון והעמקת אי השוויון. עלינו למצוא כיוון חדש המסוגל להכיל את כולם. תשובות נושנות לא יוכלו להועיל. עלינו לשאול אילו חיים אנו רוצים לחיות בזמן הזה ובדורות הבאים, לאור האמונה שהתשובות תבואנה מכור מחצבתן של הדמוקרטיה ושל התרחבות הלב.

מדוע רומא?

ערים הן מרחב של ניסיונות ויצירתיות. רומא מחזיקה ביכולת ובמסוגלות לאגד, לחבר ולחקור את לב פרשת הדרכים בין עולמות שונים ובין תקופות שונות. זוהי נקודת הפתיחה שלנו: היות רומא כור היתוך משותף של רעיונות חדשים על אודות מודלים חברתיים.

רומא, עתיקה ומודרנית, ניצולה יפהפייה, עדה למגפות, למלחמות ולרנסנס, מגלמת את הפוטנציאל להפיק פרדיגמות חדשות, להופכן למציאות - ולשתף בהן את העולם. זוהי הזמנה ליצור יחדיו עתיד חלופי למקומות אלו אשר היום מהווים לכולנו בית סוהר ובאותה נשימה טומנים בחובם הזדמנות גנוזה – הערים.

מדוע ה-UCLG?

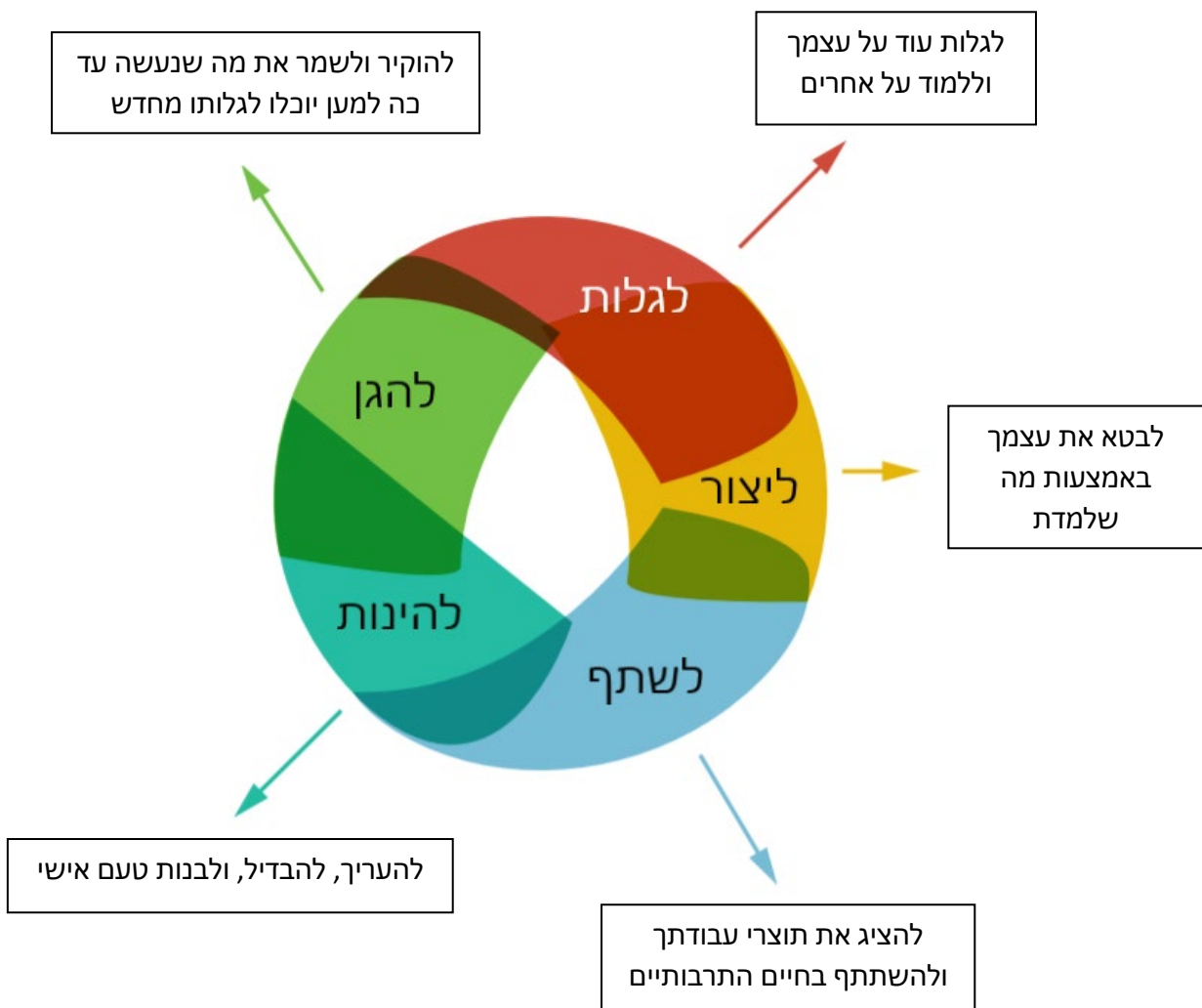
הארגון העולמי לאיגוד הערים והשלטון המקומי – UCLG הוא הארגון הגדול בעולם של שלטון מקומי ואזורי. אנחנו עומדים על כתפיהם של אינ-ספור נשים וגברים אשר פעלו ללא לאות במאה האחרונה להעצים זה את זה, לרומם את קהילתם וליצור יחדיו שינוי חיובי.

אנו מייצגים, מגינים ומשמיעים את קולם של השלטונות המקומיים והאזוריים, כך שאף אחד ואף מקום לא נשאר מאחור. יחד אנו שומרים על חומת תקוותיהם, חלומותיהם ושאיפותיהם של רבים בקהילות ברחבי העולם – תרים אחר חיים בהם האינדאלים שמאחורי "היעדים לפיתוח בר-קיימא" מתקיימים הלכה למעשה, ומקדמים את בינויה של רשת חברתית חזקה ורב-ת-פנים הנפרסת על פני העולם כולו.

מקומה של התרבות בפיתוח בר-קיימא של קהילותינו הוא במרכז הפעילות של ה-UCLG.

הערת הסבר על אודות המגילה

מילות המפתח של היכולות התרבותיות הן כולן פעלים – כלומר, פעולות: אנו מציעים הסתכלות מעגלית לגישה של צמיחה מלמטה-למעלה השמה את האדם במרכז:

לגלות את השורשים התרבותיים, כך שנהיה הבעלים של מורשתנו, זהותנו, ומקומנו בעיר.
לכל אחד יש את מורשתו הייחודית, אישית ומשותפת, מורשת משפחתו, קהילתו, עצמיותו ועוד; נוסף על כך, ישנה חשיבות גדולה ליכולתנו לתפוס את סיפורו ושורשיו של האחר.

לגלות

ליצור את פעילותנו התרבותית, כך שתוכל להשתתף בחיים בעיר ולהעשיר אותם.
השתתפות בחיי התרבות כוללת את המסוגלות ליצור – לקבל גישה לאמצעים, למשאבים, להכשרה, לחינוך, לזמן הדרוש ליצירה אומנותית, אם בשירה, ריקוד, רקמה, פיתוח משחק מחשב או במלאכת הדמיון של עתיד אחר.

ליצור

לשתף תרבויות ומחשבה יצירתית, כך שהחיים החברתיים והדמוקרטיים יעמיקו על ידי יחסי החליפין.
אם אני יוצר, מוקנית לי הזכות והיכולת לשתף את יצירותיי עם כל מי שמתעניין, מי שפתוח להאזין, להתבונן, לשוחח ולבקר את עבודתי. אין בכך כדי לומר שכל היצירות שוות בערכן – אך יש בכך אמירה שלכל היצירות ישנה הזכות לנכוח, וכך לזכות לאהדה או להתעלמות.

לשתף

ליהנות ממשאבי התרבות בעיר, כך שכולנו נוכל לקבל מהם השראה, להתחנך לאורם ולרענן את מחשבתנו.
הגישה לתרבות היא האופן בו אנו מפתחים את היכולת להבין מה אנו אוהבים ומה אנו לא אוהבים, כיצד אנו בוחרים להגדיר את ערכינו ולעצב את זהותנו העתידית. ייתכן וירשתי תרבות מסוימת אך בחרתי להפוך לראפר או לזמר אופרה, כי אם התרבות אינה מרחב להנאה ולהשראה ברמה האישית – מה היא שווה?

ליהנות

להגן על משאבי התרבות המשותפים בעיר, כך שכולנו נוכל ליהנות מהם, בהווה ובעתיד.
עלינו לדאוג לשימור כלל התרבויות, ללמדן, להעבירן לדור הבא, ולמנוע מהן להישמד בזדון או תוך הפקרות והזנחה. בדומה למגוון ביולוגי, המרחב האקולוגי-תרבותי זקוק להגנה כי כל המרכיבים זקוקים זה לזה ואין לדעת איזה חלק ממערכת התרבויות יזדקק לאיזה מענה ומתי.

להגן

מגילת רומא 2020

ככלי עבודה

ברוחה של ההכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם, מגילת רומא 2020 שואפת למצב עצמה כרלוונטית לכלל העולם, תוך התמודדות עם מגוון תרבותי אדיר. בשל כך, המגילה מנוסחת בתמצות ובהירות. אין זה מסמך משפטי כי אם מורה דרך לפיתוח תרבותי בר-קיימא. הוא מורכב מחמש יכולות אנושיות התלויות זו בזו ומציע בסיס רעיוני לגיבוש היחסים בין המדינה לבין הציבור בתחומי מדיניות ותכנון תרבות.

פרק זה מסביר את ההקשר של המגילה, מציג שאלות לפיתוח מדיניות, ומצביע על כיווני הפעולה הפתוחים בפני מעצבי מדיניות. יחד עם זאת, ברור כי אין ביכולתנו לשקף את כל הדקויות התרבותיות וההקשרים התרבותיים, ולא כל הכתוב כאן יהיה ישים או בעל משמעות בכל מקום. הפרק נשען על המגילה כולה כדי להציע מספר נתיבים לפירוש, פיתוח ושיתוף פעולה בין גופים ציבוריים, שחקנים בשדה התרבות ואזרחים.

מגילת רומא מזמינה את תגובתם של מנהיגים ומעצבי מדיניות בשלטון המקומי ובמוסדות תרבות. האוזן כרויה לרשויות מקומיות כמו גם לגופים ציבוריים כגון מוזיאונים, גלריות ותיאטראות. בכל מקרה, נשאלות שתי שאלות יסוד:

- א. מה כל אדם יכול לעשות ולהיות בתוך חיי התרבות?
- ב. כיצד ניתן לאפשר לאדם את היכולות לגלות, ליצור, לשתף, ליהנות ולהגן על התרבות?

התשובות לשאלות אלו יהיו שונות בין מקסיקו-סיטי, קייפטאון, דלהי ורומא, כמו גם יהיו שונות בין ערים בעלות מיליוני תושבים ובין אזורים כפריים בעלי אלפי או מאות תושבים. ההבדלים לגיטימיים, כל עוד הם משקפים את הייחודיות ואת המגוון של תרבויות מקומיות ותנאים מקומיים. המכנה המשותף – המחויבות האוניברסלית – הוא ההכרה בכך שמהותה של מדיניות הפיתוח היא ליצור סביבה מאפשרת לאנשים ליהנות מחיים ארוכים, בריאים ויוצרים – ושכך איש לא נשאר מאחור.

רקע: גישת היכולות כלפי תרבות

"ההון האמיתי של אומה מצוי באנשיה. מטרת הפיתוח היא ליצור סביבה מאפשרת לאנשים ליהנות מחיים ארוכים, בריאים ויצירתיים. אמת פשוטה אך עוצמתית זו נזנחת לעיתים קרובות מדי במרדף אחר הון חומרי וכספי."

מחבוב אל-חק, 1990¹

מילים אלו נכתבו על ידי הכלכלן מחבוב אל-חק בדו"ח הראשון לפיתוח אנושי של האו"ם שפורסם בשנת 1990. בשלושים השנים שחלפו מאז, הרעיון שמטרתה המרכזית של הממשלה היא לחזק את יכולותיהם של האנשים פותח מבחינה תיאורטית על ידי אמרטיה סן, מרתה נוסבאום ואחרים. למרות שקנה אחיזה איתנה במעשה, הוא נתון תחת ערעור מתמיד ואינו מיושם באופן כולל. גישת היכולות, המוכרת בשם זה, היא רעיון עוצמתי כי היא בהירה, גמישה, ומגיבה למשאלות ליבם של אנשים. ב-2009, סן תיאר את הגישה בתור: "תחום דעת אינטלקטואלי המעניק תפקיד מרכזי בהערכת הישגיו וחירויותיו של אדם מבחינת יכולתו בפועל לעשות את הדברים השונים שהוא רואה ערך בעשייתם או במימושם"².

מה שחשוב לנו הוא לעשות את מה שאנו רואים בו ערך. גישת היכולות מושרשת בתפיסת זכויות האדם וצדק חברתי. היא שואלת, במילותיה של נוסבאום: "מה כל אדם מסוגל לעשות או להיות?"³. שאלה זו היא מרכזית ביחסיהם של בני אדם לתרבות, אותו תחום של יצירת-משמעות אנושית שהוא כה עוצמתי, כה סובייקטיבי וכה כללי.

תרבות היא זכות אדם, המעוגנת בסעיף 27 של ההכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם, המגינה על זכותם של כל בני האדם לקחת חלק בחיים התרבותיים של הקהילה וליהנות מהאומנויות. רעיון זה נמצא בבסיסה של מדיניות התרבות, אך הוא גם תוצר תרבותי המשקף את יוצריו ואת ההקשר והזמן בו הם חיו.

כמסגרת עבור תכנון ומדיניות תרבות, מגילת רומא של שנת 2020 שואלת כיצד ניתן ליישם את סעיף 27 הלכה למעשה למען שיפור חייהם של אנשים? זה המקום בו גישת היכולות היא כה בעלת ערך, מכיוון שהיא שואלת מה המדינה ומוסדותיה יכולים לעשות כדי להבטיח שלאנשים תהיינה היכולות לבחור את בחירותיהם שלהם. ותרבות, יותר מכל שדה אחר של שגשוג אנושי, היא עניין של בחירה.

תוך תשומת לב לעבודה שנעשתה על ידי ה-UCLG תחת Agenda 21 לתרבות, ובמקביל תוך התייבבות אל מול הניסיון והאתגרים של עיר כמו רומא, מגילת רומא מגדירה חמש יכולות התלויות זו בזו ומחזקות זו את זו. כל אחת מהן עשויה להראות כחשובה יותר או פחות בזמנים שונים, במצבים שונים ועל ידי אנשים שונים. האופן בו אנשים יבחרו לממש את יכולותיהם נתון לבחירתו של כל אדם, כיוון שמגוון הוא נתון קבוע בתוך כל תרבות; לא על המדינה או מוסדותיה השונים להחליט. התרבות הייתה, ועליה תמיד להישאר, עניין של בחירה חופשית.

כל דבר למטה מכך הוא איום על כבוד האדם. ברם, בחירה זו תלויה, כפי שצינו אל-חק, סן ונוסבאום, ביכולת לפתח את היכולות ולהפוך לשחקן בחיי התרבות של הקהילה.

¹ מחבוב אל-חק, הדו"ח לפיתוח אנושי 1990, UNDP, עמ' 9.

² אמרטיה סן, מצוטט אצל אינגריד רובינס, *Wellbeing, Freedom and Social Justice: The Capability Approach Re-examined*, Cambridge: Open Book Publishers 2017, עמ' 7.

³ מרתה נוסבאום, *Creating Capabilities, The Human Development Approach*, Harvard: The belknap Press, 2011.

היכולות התרבותיות של מגילת רומא 2020

לגלות

לגלות שורשים תרבותיים, כך שכולם יוכלו להכיר במורשתם, זהותם ומקומם בסיפורה של העיר, תוך הבנת סיפורם של קבוצות ופרטים אחרים.

כילדים, אנו מגלים את עולמנו ואת תרבותנו בעת ובעונה אחת. למעשה, אנו מגלים את העולם דרך העדשות התרבותיות של המשפחה, הקהילה והחברה. יסודות הזהות נבנים בשלב מוקדם, ואליהם נלווים קודים והתנהגויות המשקפים את מערכת הערכים של אלו המגדלים אותנו. בשלב זה, בהדרכה נכונה, אנו לומדים לגלות, להעריך ולכבד תרבויות שונות משלנו. האדם הצעיר זקוק לסיוע בהשגת משאבים כדי לגלות תרבויות, אך תהליך גילוי ולמידה מתרחש בכל גיל ונוגע גם לאדם העובד ולגמלאי.

כיצד מדיניות ותוכניות יכולות לאפשר את יכולותיהם של אנשים לגלות תרבות? בין האפשרויות:

- הגנת זכויותיהם התרבותיות של כולם, במיוחד של מיעוטים ואוכלוסיות ילידיות.
- הטמעת נקודת המבט של נשים, ילדים וצעירים במדיניות תרבות.
- הצבת החינוך לאומנות ולתרבות במרכז מערכת החינוך לכל הגילאים.
- מתן חינוך בר-השגה למבוגרים ואפשרויות למידה למשך כל החיים.
- דרישה ממוסדות תרבות ואוניברסיטאות להציע תוכניות חינוכיות נגישות לציבור.
- תכנון תוכניות בצורה משלבת כך שינתן ביטוי לכל חלקי החברה.
- הכרה במגוון התרבותי, הן ברמה המקומית והן ברמה העולמית, כמשאב עשיר ומתחדש.

ליהנות

ליהנות ממשאבי ומרחבי התרבות בעיר, כך שכל יושבי העיר יוכלו לקבל השראה מהם, להתחנך לאורם ולרענן את מחשבתם.

אנשים נהנים מתרבות כי היא מציעה סיפוקים עשירים ומגוונים. היא יכולה לגרום לנו לצחוק ולהזיל דמעה, לאחד אותנו ברגעים של אחווה, לנחמנו בבדידותנו. היא מעודדת סקרנות, מיידעת ומחנכת. התרבות מאתגרת את הגוף והנפש ומשנה את האופן בו אנו תופסים את עצמנו ואת עולמנו. אך המסוגלות ליהנות מתרבות אינה צריכה להיחשב כדבר מובן מאליו. בדרך להנאה מתרבות עומדים חסמים גיאוגרפיים, כלכליים, חברתיים, ולמרבה הפרדוקס גם חסמים תרבותיים. הגילוי הוא מסלול חיוני בדרך להנאה, ויש לוודא כי המדיניות מאפשרת לכל התושבים לחוש רצויים בחיי התרבות הפורמאליים והבלתי-פורמאליים בעיר.

כיצד מדיניות ותוכניות יכולות לאפשר את יכולותיהם של אנשים ליהנות מתרבות? בין האפשרויות:

- מדיניות כלפי מחירים, תזמונים ושעות פתיחה שמטרתה לאפשר לכולם גישה לאירועי תרבות.
- תמיכה במנעד הרחב ביותר לביטוי ופעילות תרבותיים.
- ביטול אי-שוויון בגישה לפעילות תרבותית ובהשתתפות בה.
- תמיכה בפעילות תרבותית של ציבורים מוחלשים ופגיעים.
- חדשנות בפיתוח נגישות לתרבות דרך המרחב הדיגיטלי.
- יצירת תחבורה ציבורית המנגישה חוויות ואתרים תרבותיים.

ליצור

ליצור ביטויים תרבותיים, כך שכולם יוכלו ליטול חלק בחיי העיר ולהעשיר אותם.
עליית הרעיון של ההשתתפות בתרבות – ויתכן שחשוב מכך, ההכרה ברעיון זה – מאתגרת את התפיסה המיושנת על הפקה מקצועית של תרבות עבור צרכנים מכירי תודה. הקו המפריד בין אומנים מקצועיים לחובבניים היטשטש. רבים האנשים שמגלים אומנות, נהנים ממנה ומעוניינים ליצור אותה בעצמם. היכולת ללמוד תרבות ואומנות לרוב תהיה התחנה הבאה בדרך ליצירה עצמית, בין אם עבור הנאה פרטית, עבור הסביבה החברתית או כקריירה. כל הפעילויות האלו מעשירות את המערכת האקולוגית של התרבות בקהילה. האמירה כי כל הצורות של יצירה תרבותית ומגוון תרבותי ראויים לכבוד היא חיונית, אך היכולת ליצור צריכה להיות קיימת בפועל בצורה שווה גם כן. עומק כוחה של תרבות הוא בכך שהיא יוצרת מרחב תרבותי בו לכל אחד יש את הכלים לצמוח בכיוון בו הוא חפץ.

כיצד מדיניות ותוכניות יכולות לאפשר את יכולותיהם של אנשים ליצור תרבות? בין האפשרויות:

- הבטחת גישה שווה ללימודים ולהכשרה במקצועות אומנות ותרבות.
- תמיכה במשאבים עבור מרחבי יצירה הפתוחים לשימוש הציבור.
- תוכניות הכשרה וחשיפה לתרבות עבור נוער יוצר.
- עידוד מכללות ואוניברסיטאות לתמוך במחקרים אומנותיים, בהכשרה וביצירה.
- מדיניות מיסוי ותעסוקה המקיימת בכבוד עובדי תרבות.
- מדיניות סיוע עבור פעילות תרבותית חובבנית, חברתית ובלתי-פורמאלית.

לשתף

לשתף תרבויות ומחשבה יצירתית, כך שהחיים החברתיים והדמוקרטיים יעמיקו על ידי יחסי החליפין.

האומנות מתקיימת כאשר היא מקבלת הכרה. היא למעשה אופן מסירה, דרך לתקשר רעיונות, תחושות, אמונות וערכים, במיוחד כאשר הם מעורפלים, מורכבים, חסרי ביטחון או מגומגמים מדי לניסוח למילים מפורשות. לכן, היכולת להפגיש את תרבותך עם אחרים – חברים, שכנים ותושבים אחרים של העיר – היא הכרחית להשתתפות פעילה בחיי התרבות. דיון, ויכוח וחקר באומנות, במדעים, בפילוסופיה או בחיי החברה הם כשלעצמם חיי התרבות. בתהליך השיתוף של מסורות ויצירות תרבותיות שונות אנשים וקהילות מקבלים הכרה על חלקם בעיר ויוצרים דיאלוג אמיתי.

כיצד מדיניות ותוכניות יכולות לאפשר את יכולותיהם של אנשים לשתף בתרבות? בין האפשרויות:

- יצירת פלטפורמות תרבותיות מכילות מכל הסוגים ובכל קני המידה (כולל מקוונות).
- תמיכה בקבוצות קהילתיות בהבאת יצירותיהן למרחב הציבורי.
- פתיחת התוכן של מוסדות התרבות לקולות מקומיים.
- הבטחה כי סגלים וועדים מנהלים ישקפו את המגוון החברתי של הקהילה.
- תמיכה בשיתופי פעולה, רשתות וחליפין בין-לאומיים של תרבות.

להגן

להגן על משאבי התרבות המשותפים בעיר, כך שכולם יוכלו ליהנות מהם, בהווה ובעתיד. משאבים תרבותיים אינם קבועים. משמעותם וערכם משתנים ככל שהחברה משתנה. זכויות תרבותיות מגינות על מורשת מוחשית ומופשטת, על זו הזוכה להוקרה בכל העולם מחד ועל זו שאינה מקובלת או מובנת מאיך. אם לא נצליח לשמר או להעביר את התרבות הלאה בהמשך הדורות, ערכן של יתר היכולות התרבותיות מועט ביותר. אך אין אדם שזכויותיו התרבותיות גדולות משל חברו. משא ומתן דמוקרטי הוא הכלי באמצעותו אנו פותרים בעיות וסכסוכים. בשמו אנו מכירים ולומדים תרבויות שונות, מביאים לדיון את משמעותה של מורשת מוחשית ומופשטת, ומקיימים חקיקה נדרשת הלוקחת בחשבון את האתגרים שאנו כאנושות אחת מתמודדים עימם.

כיצד מדיניות ותוכניות יכולות לאפשר את יכולותיהם של אנשים להגן על תרבות? בין האפשרויות:

- חקיקה העוסקת בהגנה על מורשת תרבותית מוחשית ומופשטת.
- הטמעת שיקולים תרבותיים בכל שלבי העבודה בשלטון המקומי.
- מחויבות להתמודד עם שינויי האקלים.
- עמידה לצד הנאבקים למען זכויות התרבות.
- גישה להכשרה ולמשאבים עבור שימור, תיעוד וארכיונאות.
- קיומו של דיון ציבורי על אודות ניהולם ומשמעותם של אתרי תרבות, מונומנטים ורכיבים של מורשת מוחשית ומופשטת.

מגילת רומא 2020

פותחה על ידי העיר רומא וועדת התרבות של הארגון העולמי לאיגוד הערים והשלטון המקומי.

ועדת הניסוח: לוקה ברגאמו, אלאונורה גואדניו, מרטה לובט פרנסואה מטרסו, ג'ורדי פסקל, קרלה סקיאבונה, וינצ'נזו וסטולה, שרה וייו.

יחד עם הערים, השלטונות המקומיים וארגוניהם: מקסיקו סיטי, בואנוס איירס, ליסבון, ברצלונה, בילבאו, בוגוטה, איזמיר, מאלמה, וושינגטון די. סי., שיאן, ביי-מאו, הנציגות של ברצלונה, בישקק, קומרט, קונספסיון, קורדובה, קואנקה, דבלין, ז'נבה, קוואנגג'ו, ג'ו, קאזאן, קונייה, קרסנויארסק, לה פאס, לידיס, מאר דל פלאטה, מקאטי, מפוטו, מדיין, מונטווידאו, מונטריאול, ניז'ני נובגורוד, אוש, פואבלה, רפובליקת סאחה, סן חוסה (קוסטה ריקה), סנטה פה, סאו פאולו, סוונסי, מועצת טנריפה, ונקובר, יקטרינבורג.

בהשתתפות של: היוזמה האפריקאית לערי תרבות, אמריקאים למען האומנויות, קרן אסיה-אירופה, הברית האילטקית לפיתוח בר-קיימא, מועצת הרשויות המקומיות והאזורים האירופיים, העיר היצריתית דרום, פעולת תרבות אירופה, פדרציית הערים הרשויות המקומיות וארגוני השלטונות המקומיים באמריקה הלטינית, ארגון המושלים של קוריאה, הקרן הלאומית ההודית לאומנות ולמורשת תרבותית, קולטורה נובה, ערי-מרקו, מטרופוליס, התיאטרון הלאומי של אקרה, מצפה נימבה לעניינים בין-לאומיים, ארגון הממשל המקומי של דרום אפריקה, הפסטיבל הגלובלי לפעולה של יעדי הפיתוח הבר-קיימא, מרכז האומנויות סיביקווא, הארגון העולמי לאיגוד הערים והשלטון המקומי (אפריקה, אסיה והפסיפי, אירואסיה, המזרח התיכון ומערב אסיה), אונסק"ו, ארגון הרשויות המקומיות בהולנד, בית הספר וויטס למדיניות תרבות ולמנהל.

תודה מיוחדת עבור השיחות וחילפי הדברים שנערכו עם: קורקור אמרטיפיו, סרגיי אנסטסוב, טרה בדיה, ג'ורדי בלטה פורטולס, מוניקה בריוש, איוואנה באוקרט, אורמט בלקבייב, ג'הן בושארד, מריה חוסה קלחס, אד קרול, מאוריסיו קסטרו, פסקל שרלבוואה, ספני צ'טי, אריק קורין, קתרין קולן, פרנסיסקו ד'אלמיידה, כריסטינה דה מילאנו, ג'סמינה דיזדרביץ' קורדרו, איבון מ. דונרס, אונור אריוסה, פרננדו פרוני, רוסלאן גליאחמטוב, אנריקו ג'ובאני, ביאטריז גרסיה, מרסדס ג'ובינאצו, אנריקה גלוקנר, דניאל גרנדוס, אנטואן גיבר, נורה הלפרן, אריאל הואנג, לוסיה חיימנז, אבריל יופה, יארי קמארה, קאנג ג'ונג-אה, סאקינה חאן, גאבריל קירילין, פיליס קלוץ, מתובלי קוליסה, סינתיה חומאלו, טמרה לנדיוואר, טיטה לרסאטי, אנאבל לבת, לואנה לופי, אנדראה מאלקין, רוברט מאנצ'ין, ולריה מרקולין, לוז מדינה, וונסה מנגל, מאגנוס מץ, ניקולה מונטרו, זייד מינטי, אינטי מוניז, ג'אום מוניז, ראנדה נאפקי, פטריסיה נבארה, ג'וש ניאפימבי, ג'ורדו דניאל פדייה, פטריסיה פיארקוסטיני, אדגר פיארטס, נאבין פיפלאני, שי קי, קרל ריי, מיקה רנדרס, פאולו ריקי, קלריסה רואיז קוריאל, גנדי ריאבוב, דייוויד סאגיטה, ראסיח סגיטוב, רוזלינה סגירובה, תיירי סאנז'י בוקאלי, סלבטורה סטיס, אמילבק שאדיחונב, אנפמה סחר, דמיטרי שסטריקוב, גיונגגו שין, ליסה סידמבה, חוסה אלפונסו סוארז דל ריאל אגילרה, חאלד טאמר, מונסרת טלו, אלנה טרופימובה, דאה וידוביץ', ריימונד וובר, פינה ווינדרס ואנדרס זרטי.

עם המעורבות והענקת המסגרת של המזכירות העולמית והאגפים השונים של הארגון העולמי לאיגוד הערים והשלטון המקומי, התיאום הכולל של מחלקת התרבות של עיריית רומא והתמיכה התפעולית של החברה המיוחדת פאלאקספו ופרויקט תרבות זטמה.

לכל אלו, ולכל הרבים שעוד יבואו, נתונה הכרת תודה מעומק הלב עבור זמנם, מחשבתיים, ניסיונותיהם וטיפולם.

תורגם מאנגלית ע"י יהל פליוב ומתן חכים, תנועת תרבות

למידע נוסף על מגילת רומא

www.2020romecharter.org

